

Verskil statuut werknemer en zelfstandige

	Werknemer	Zelfstandige
✓ Verantwoordelijkheden	Een werknemer staat onder het gezag van een werkgever. De werkgever draagt alle verantwoordelijkheden en risico's.	Een zelfstandige draagt zelf de verantwoordelijkheden. Hij staat niet onder gezag en draagt zelf alle risico's (bijvoorbeeld hoofdelijke aansprakelijkheid).
✓ Contract	Een werknemer werkt onder een arbeidsovereenkomst en ondertekent een arbeidsreglement. Hieraan zijn een aantal voorwaarden gekoppeld. Zo mag een werknemer maximum 38u werken en is men verplicht de arbeids- en rusttijden te respecteren.	In de kinderopvang (baby's en peuters) is men als samenwerkende zelfstandigen verplicht een samenwerkingsovereenkomst af te sluiten. Meer informatie kan je hier vinden. Ook bij een onderaanneming is het aan te raden dergelijke overeenkomst op te stellen.
✓ Vergoeding	Een werknemer ontvangt loon zoals bepaald in de arbeidsovereenkomst. Meer informatie over de lonen kan je terugvinden in dit document .	Een zelfstandige ontvangt een vergoeding. Ook de subsidies komen bij de inkomsten als zelfstandigen en worden dus bijgevolg belast.
✓ Lasten	De werkgever betaalt de persoonlijke bijdragen sociale zekerheid aan de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ) op het loon van de werknemer (13,07% van het brutoloon). Daarnaast betaalt de werkgever ook patronale bijdragen sociale zekerheid (gemiddeld 35%).	Een zelfstandige betaalt zelf alle werkgerelateerde lasten. De zelfstandige betaalt zelf de sociale lasten en belastingen op de ontvangen vergoeding. Meer informatie kan je hier terugvinden. Een zelfstandige kan wel beroepskosten inbrengen en kan gebruik maken van de kostenforfait .
✓ Vakantie	Een werknemer heeft recht op 20 wettelijke betaalde vakantiedagen. Afhankelijk van de subsidietrap van de opvang is er ook sprake van VAP-dagen (vrijstelling van arbeidsprestaties) ook wel rimpeldagen genoemd.	Een zelfstandige heeft geen recht op wettelijke vakantiedagen en wordt doorgaans niet vergoed voor genomen vakantiedagen (tenzij anders opgenomen in de samenwerkingsovereenkomst).
✓ Kinderbijslag		Sinds 1 juli 2014 geniet een zelfstandige van evenveel kinderbijslag als een werknemer.

✓ **Ziekte of ongeval**

De werknemer ontvangt de eerste ziektemaand het gewaarborgd loon van zijn werkgever. Daarna valt hij terug op het [ziekenfonds](#) (doorgaans 60% bij ziekte en 90% bij arbeidsongeschiktheid van een geplafonneerd loon) en/of verzekering. De terugbetaling van ziektekosten zijn dezelfde bij een werknemer en een zelfstandige.

Een zelfstandige ontvangt de eerste twee weken van een ziekteperiode geen vergoeding, tenzij hiervoor een [verzekering gewaarborgd inkomen](#) werd afgesloten. Daarna kan hij/zij beroep doen op de mutualiteit en/of bijkomende verzekering. De mutualiteit betaalt een forfaitaire dagvergoeding (afhankelijk van de gezinssituatie). Meer informatie vind je [hier](#). Onder bepaalde voorwaarden kan een zelfstandige genieten van een vrijstelling van de sociale lasten. De terugbetaling van ziektekosten voor een werknemer en een zelfstandige zijn dezelfde.

✓ **Zwangerschap**

Voor begeleiders die werken onder het werknemersstatuut is er meestal (dit is afhankelijk van het oordeel van de arbeidsgeneesheer) een [werkverwijdering](#) bij zwangerschap. Een werknemer kan hiervoor een uitkering krijgen bij het ziekenfonds. Hij heeft 15 weken moederschapsrust met uitkering (doorgaans 80% van het loon). Meer informatie kan je [hier](#) vinden.

Als zelfstandige is er geen werkverwijdering. Een zelfstandige geniet van maximum 12 weken (13 bij een meerling) moederschapsrust met uitkering (forfaitair bedrag per week). Er dient minstens 1 week (maximum 3 weken) opgenomen te worden voor de bevalling. Na de bevalling neemt men verplicht twee weken. Meer informatie vind je [hier](#). Ze kunnen na de bevalling gratis dienstencheques aanvragen bij hun sociaal verzekeringsfonds.

✓ **Werkloosheid**

Een werknemer ontvangt bij ontslag door de werkgever (uitgezonderd ontslag voor dringende reden) en voldoende arbeidsdagen een uitkering van gemiddeld 60% van het geplafonneerd loon. Meer informatie vind je [hier](#).

Behoudens uitzonderingen is er doorgaans geen recht op een werkloosheidsuitkering.

✓ **Pensioen**

De pensioenberekening voor een zelfstandige is gelijk aan deze van een werknemer. Het pensioen wordt berekend op het aantal betaalde sociale lasten en gewerkte jaren.

Aangezien een zelfstandige doorgaans minder sociale lasten betaalt, ontvangt hij/zij doorgaans een lager pensioen. Hij kan hiervoor een verzekering [vrij aanvullend pensioen](#) aangaan.